

Kraków, dnia   listopada 2008 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA w KRAKOWIE

30-038 KRAKÓW, ul. Łobzowska 67
☎ (0-12) 633 77 22, 633 77 24, 633 37 09
Fax (0-12) 633 74 55

P/08/151
LKR-41015-3/08

Pan
Bogdan Kosturkiewicz
Burmistrz Miasta Bochnia
ul. Kazimierza Wielkiego 2
32-Bochnia

Wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła – na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (t. j. w Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 ze zm.) – kontrolę Urzędu Miejskiego w Bochni (Urzędu), którą objęto pobieranie oraz wykorzystywanie opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2006 – 2008 (I półrocze).

Niniejsze wystąpienie Delegatura NIK przesyła – stosownie do art. 60 ustawy o NIK – w związku z wynikami tej kontroli, przedstawionymi w protokole podpisanym przez Pana Burmistrza w dniu 28 października 2008 r.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sposób wykorzystania środków finansowych pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Zastrzeżenia NIK dotyczą uchybień związanych z prowadzeniem kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.

Ocena ta wynika z przedstawionych poniżej ustaleń kontroli i ocen cząstkowych.

1. Stosownie do dyspozycji art. 12 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹, Rada Miasta Bochnia podjęła uchwały w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży ww. napojów. W treści tych uchwał uwzględniono potrzebę ograniczenia dostępności alkoholu, a ich postanowienia nie przekraczały uprawnień gminy do ograniczania swobody działalności gospodarczej. Wydając zezwolenia na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych nie przekroczone – ustalonej uchwałami maksymalnej liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa). Zgodnie z dyspozycją art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości² oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii³, miasto przyjęło program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii (zwany w dalszej części „programem”): na rok 2006 – uchwałą Rady Miejskiej nr XL/390/06 z dnia 26 stycznia 2006 r., na rok 2007 – uchwałą Rady Miejskiej nr V/47/07 z dnia 22 lutego 2007 r., na rok 2008 – uchwałą Rady Miejskiej nr XV/155/07 z dnia 28 grudnia 2007 r. We wszystkich programach wskazano podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych przedsięwzięć, wysokość kosztów realizacji przewidzianych w nich działań, ustalono zasady wynagradzania członków miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych zgodnie z dyspozycją art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości⁴.
2. Izba pozytywnie ocenia realizację przyjętych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii. W latach 2006 – 2008 (I półrocze) realizowano następujące zadania priorytetowe:
  - prowadzenie i działalność Miejskiego Centrum Dzieci i Młodzieży „Ochronka” (MCD i M) w Bochni jako placówki opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego poprzez realizację zadań wynikających z profilaktyki pierwszo i drugorzędowej,
  - prowadzenie działalności pomocowej w Miejskim Punkcie Konsultacyjnym dla Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy poprzez edukowanie, udzielanie

---

¹ j. t. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz.473 ze zm.

² j.w.

³ Dz. U.z 2005 r. Nr 179 , poz. 1485 ze zm.

⁴ j. t. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.

- porad prawnych i informacji oraz motywowanie do leczenia osób uzależnionych i ich rodzin,
- współpracę z instytucjami publicznymi i pozarządowymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom,
  - prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej i profilaktycznej skierowanej do szerokich grup społecznych (osoby niezdiagnozowane jako uzależnione),
  - opiniowanie wniosków o wydanie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
  - prowadzenie kontroli w placówkach handlowych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości.
3. NIK pozytywnie ocenia wydawanie przez Urząd zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych. Badanie kontrolne dokumentacji związanej z wydaniem w 2007 r. 20 zezwoleń, wykazało, że złożone przez przedsiębiorców wnioski o zezwolenia zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 18 ust. 5 i 6 ustawy, lokalizacja punktów sprzedaży nie naruszała postanowień art. 14 ust. 1 – 4 ustawy oraz uchwał Rady, a opłaty za korzystanie z zezwoleń zostały prawidłowo wniesione i obliczone. Wszystkie zezwolenia zostały wydane w terminach zgodnych z art. 35 kpa⁵.
4. Z ustaleń kontroli wynika iż, dwukrotnie w trakcie kontroli przeprowadzonych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2006 r., stwierdzono naruszenie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości (spożywanie alkoholu przez osoby nieletnie, obecność i spożywanie w lokalu alkoholu bez banderoли). W wyniku tych kontroli nie podjęto działań zgodnie z dyspozycją art. 18 ust. 10 pkt 1 oraz ust. 10 pkt 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości⁶ (*organ zezwalający cofa wydane zezwolenie w przypadku nieprzestrzegania określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży i podawania napojów osobom nieletnim, zezwolenie cofa się również w przypadku wprowadzenia do sprzedaży alkoholu z nielegalnych źródeł*). NIK nie może przyjąć wyjaśnień Pana Burmistrza, iż z uwagi na fakt, że takie sytuacje miały miejsce po raz pierwszy, to Komisja udzieliła zarówno osobom sprzedającym jak i kierownikom ww. zakładów gastronomicznych upomnień i pouczeń, gdyż podstawą do cofnięcia zezwolenia jest nawet jednorazowe stwierdzenie nieprawidłowości wskazanych w ww. przepisie⁷. Ustawodawca nie różnicuje skutku nieprzestrzegania warunków sprzedaży alkoholu w zależności od stopnia szkodliwości społecznej konkretnego naruszenia ani ilości naruszeń. Nieprzestrzeganie ustawowych warunków sprzedaży alkoholu zawsze skutkować

⁵ j. t. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

⁶ j. t. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.

⁷ Wyrok NSA w W-wie z dnia 27 września 2005 r. (GSK 198/05)

powinno jednakowo tzn. cofnięciem zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Nieświadomość naruszenia przepisów prawa i brak złej woli pozostają bez wpływu na skutek prawny naruszenia.

5. W okresie objętym kontrolą kwoty zrealizowanych przez Urząd wydatków na cele wskazane w ustawach o wychowaniu w trzeźwości oraz zwalczaniu narkomanii każdorazowo przekraczały kwoty uzyskanych dochodów:
- w 2006 r. zrealizowano dochody w wysokości 532.709 zł a wydatkowano kwotę w wysokości 595 192 zł,
  - w 2007 r. zrealizowano dochody w wysokości 536.640 zł a wydatkowano kwotę w wysokości 659 135 zł.

Przeprowadzone w trakcie kontroli szczegółowe badanie wydatków z rozdziałów 85153 i 85154 klasyfikacji budżetowej (wydatki na zwalczanie narkomanii i przeciwdziałanie alkoholizmowi) zrealizowanych przez Urząd w 2007 r. wykazało, iż wszystkie z nich służyły realizacji programów i zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości⁸ oraz art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii⁹.

Szczególnie pozytywnie należy ocenić wydatkowanie środków na utrzymanie i działalność Miejskiego Centrum Dzieci i Młodzieży „Ochronka”(MCD i M). Utworzone uchwałą nr XXXIII/331/01 Rady Miejskiej w Bochni z dnia 31.07.2001 r. MCD i M realizuje zadania wynikające z profilaktyki pierwszo i drugorzędowej (najślabiej zagospodarowanego a zarazem najbardziej potrzebnego obszaru profilaktyki w Polsce). MCD i M jest placówką opiekuńczo-wychowawczą, która działaniami profilaktycznymi i wychowawczymi obejmuje dzieci i młodzież z grup ryzyka. Wychowankowie są przyjmowani do MCD i M na podstawie skierowań od psychologów i pedagogów szkolnych oraz MOPS. Wychowankami „Ochronki” są dzieci i młodzież o wysokim wskaźniku osobowościowych i środowiskowych determinantów popadnięcia w uzależnienia, konflikty z prawem. Jednym z kryteriów przyjęcia dziecka do „Ochronki” jest jego trudna sytuacja rodzinna związana z problemem nadużywania alkoholu w środowisku jego życia. W zajęciach MCD i M – „Ochronka” oraz trzech filii ulokowanych na obrzeżach miasta, uczestniczyło w 2006 r. – 178, w 2007 r. – 140, w 2008 r. – 142 dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 20 lat. Do obowiązków wychowanków należało m.in. korzystanie z pomocy w nauce, udział w zajęciach socjoterapeutycznych, rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne, praca nad własnym rozwojem.

---

⁸ j. t. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 ze zm.

Podopieczni „Ochronki” korzystali z zajęć prowadzonych w następujących pracowniach: przedmiotów humanistycznych, przedmiotów ścisłych, języka angielskiego, artystycznej, komputerowej, kulinarnej, muzycznej, klub-świetlica, socjoterapia, siłownia. Dodatkowo odbywały się zajęcia: dziennikarskie, profilaktyczno – wychowawcze, basen, koszykówka, aerobik. Na realizację projektów związanych m.in. z profilaktyką uzależnień MCDiM pozyskiwało fundusze z zewnętrznych źródeł takich np. jak: Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej czy Małopolskie Kuratorium Oświaty.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podejmowanie działań, w każdym przypadku nie przestrzegania przez przedsiębiorców zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnych z dyspozycją art. 18 ust. 10 pkt 1 i 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania wniosku oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Równocześnie informuję, że przysługuje Panu – zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK – prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do zawartych w niniejszym wystąpieniu ocen, uwag i wniosku, do dyrektora Delegatury NIK, w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

O sposobie wykorzystania przedstawionego wniosku oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę poinformować Najwyższą Izbę Kontroli Delegaturę w Krakowie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia lub – w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń – od daty otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia, zgodnie z art. 62 cyt. ustawy o NIK.

Otrzymują:

1. Adresat,
2. Delegatura NIK w Poznaniu,
3. Akta kontroli.